



**Modernization of Legal Education and Legal Science in New
Uzbekistan: The Essence and Practical Significance of Presidential
Decree No. PF–232**

Madumarova Sitora,

Methodologist of the Faculty of Interdisciplinary Legal Studies, Tashkent State
University of Law

Annotation

This article examines the modernization of legal education and legal science in Uzbekistan within the framework of Presidential Decree No. PF–232, with particular emphasis on integrating the educational process with legal practice, scientific research, and digital technologies. It also analyzes the practical significance of training modern legal professionals on the basis of clinical and dual education, artificial intelligence, digital law, and international standards.

Keywords

Presidential Decree No. PF–232, legal education, legal science, legal professionals, clinical education, dual education. Digital law, artificial intelligence, international standards, legal reforms, practical skills.

**Yangi O‘zbekistonda yuridik ta’lim va ilm-fanni modernizatsiya qilish: PF–232-
son Farmonning mazmun-mohiyati va amaliy ahamiyati**

Madumarova Sitora

TDYU Huquqni sohalararo o‘rganish fakulteti uslubchisi

Annotatsiya:

Mazkur maqolada PF–232-son Farmon doirasida O‘zbekistonda yuridik ta’lim va ilm-fanni modernizatsiya qilish, ta’lim jarayonini amaliyot, ilmiy tadqiqot va raqamli texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirish masalalari yoritilgan. Shuningdek, klinik va dual ta’lim, sun’iy intellekt, raqamli huquq hamda xalqaro standartlar asosida zamonaviy huquqshunos kadrlar tayyorlashning amaliy ahamiyati tahlil qilingan.





**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026**

Kalit so‘zlar: PF–232-son Farmon, yuridik ta’lim, ilm-fan, huquqshunos kadrlar, klinik ta’lim, dual ta’lim.

Raqamli huquq, sun’iy intellekt, xalqaro standartlar, huquqiy islohotlar, amaliy ko‘nikmalar.

Kirish

Bugungi kunda O‘zbekistonda huquqiy davlat va adolatli jamiyat barpo etish jarayonida yuridik ta’lim tizimini zamonaviy talablar asosida rivojlantirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Chunki huquqshunos kadr faqat qonun normalarini biluvchi mutaxassis emas, balki huquqiy muammolarni tahlil qila oladigan, normativ-huquqiy hujjatlar bilan ishlash ko‘nikmasiga ega bo‘lgan, amaliy vaziyatlarga huquqiy yechim bera oladigan professional shaxs sifatida shakllanishi zarur.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 26-noyabrdagi “O‘zbekiston Respublikasida yuridik ta’lim va ilm-fanni yanada isloh qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF–232-son Farmoni aynan shu ehtiyojdan kelib chiqqan holda qabul qilingan. Farmonda zamonaviy xalqaro standartlarga javob beradigan yuqori malakali yuridik kadrlar tayyorlash, yuridik ta’lim, ilm-fan va amaliyotning uzviy bog‘liqligini ta’minlash asosiy maqsad sifatida belgilangan.

Mazkur Farmon yuridik ta’limni faqat nazariy bilim berish jarayoni sifatida emas, balki amaliy ko‘nikmalar, ilmiy izlanish, raqamli texnologiyalar va xalqaro tajribani uyg‘unlashtirgan kompleks tizim sifatida rivojlantirishga qaratilgan. Shu jihatdan PF–232-son Farmon Yangi O‘zbekistonda yuridik ta’lim va huquqiy ilm-fanni modernizatsiya qilishning muhim huquqiy asosi hisoblanadi.

Asosiy qism

PF–232-son Farmonning muhim jihatlaridan biri yuridik ta’limni amaliyot bilan bog‘lashga alohida e’tibor qaratilganidir. Farmonda yuridik ta’lim jarayonlarining amaliyot bilan uzviy bog‘liqligini ta’minlash, amaliy o‘qitish, klinik va dual ta’lim tamoyillarini joriy etish asosiy vazifalardan biri sifatida belgilangan. Bu esa





**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026**

talabalarning nazariy bilimlarini real huquqiy vaziyatlarda qo'llash, sud, huquqni muhofaza qiluvchi organlar, advokatura, konsalting va boshqa yuridik sohaga oid tashkilotlar faoliyati bilan bevosita tanishish imkonini yaratadi.

Farmonga ko'ra, 2026/2027-o'quv yilidan boshlab Toshkent davlat yuridik universitetida tajriba tariqasida amaliy o'qitish hamda klinik va dual ta'lim tamoyili asosida ta'lim olish tizimi joriy etilishi belgilangan. Bunda ikkinchi, uchinchi va to'rtinchi kurs talabalari uchun yuridik ta'lim dasturlarining 50 foizi auditoriyalarda, 50 foizi esa sud, huquqni muhofaza qiluvchi organlar va boshqa yuridik sohaga oid tashkilotlarda o'tkazilishi nazarda tutilgan. Ushbu yondashuv huquqshunos kadrlarni mehnat bozoriga yaqinlashtiradi, ularda hujjatlar bilan ishlash, huquqiy xulosa tayyorlash, protsessual madaniyat va kasbiy mas'uliyat kabi ko'nikmalarni shakllantiradi.

Yuridik klinika faoliyatining kengaytirilishi ham ta'lim sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Klinik ta'lim orqali talabalar real yoki realga yaqin huquqiy masalalarni o'rganadi, fuqarolarga huquqiy maslahat berish, hujjat loyihalarini tayyorlash va huquqiy muammoga amaliy yechim topish jarayonida ishtirok etadi. Bu esa ta'lim jarayonini jonlantirib, talabada mustaqil fikrlash va mas'uliyatli qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Farmonda ta'lim jarayonlariga sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish masalasiga ham alohida e'tibor qaratilgan. Yuridik ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish dars sifatini baholash, yakuniy nazorat jarayonlarida inson omilini kamaytirish, talabalarga individual ko'mak berish va o'quv jarayonini samarali tashkil etishda muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, bu jarayon akademik halollik, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, baholashning shaffofligi va algoritmik adolat kabi yangi huquqiy masalalarni ham yuzaga chiqaradi.

Farmonning yana bir dolzarb yo'nalishi – raqamli huquq sohasida kadrlar tayyorlashdir. Hujjatda “Yurisprudensiya” ta'lim yo'nalishi bo'yicha huquqning fundamental





**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026**

tarmoqlariga ixtisoslashtirilgan yo‘nalishlar va yangi “Raqamli huquq” ta’lim yo‘nalishini joriy etish nazarda tutilgan. “Raqamli huquq” va “Xalqaro huquq va qiyosiy huquqshunoslik” yo‘nalishlarida o‘quv jarayonini ingliz tilida olib borish hamda qabul jarayonini xalqaro standartlarga moslashtirish belgilangan. Bu esa sun’iy intellekt, kiberxavfsizlik, shaxsiy ma’lumotlar muhofazasi, elektron tijorat va intellektual mulk kabi sohalarda zamonaviy yuridik kadrlar tayyorlash imkonini beradi.

Yuridik ta’limda ilm-fan va amaliyot integratsiyasi ham alohida ahamiyatga ega. Farmonda yuridik ta’lim tizimida ta’lim – tadqiqot – amaliyot integratsiyasini yo‘lga qo‘yish, boshqaruvda akademik-kollegial yondashuvlarni kengaytirish vazifasi belgilangan. Bu yondashuv huquqiy ilm-fanning amaliy natijadorligini oshirishga xizmat qiladi. Ilmiy tadqiqotlar faqat nazariy mulohazalar bilan cheklanib qolmasdan, qonunchilikni takomillashtirish, huquqni qo‘llashdagi muammolarni aniqlash va davlat organlari faoliyati uchun amaliy takliflar ishlab chiqishga yo‘naltirilishi lozim.

Muammolar va takliflar

Yuridik ta’lim sohasidagi asosiy muammolardan biri nazariya va amaliyot o‘rtasidagi uzviylikning ayrim holatlarda yetarli emasligidir. Talabalar normativ-huquqiy hujjatlarni nazariy jihatdan o‘rgansa-da, ularni real kazuslar, huquqiy nizolar yoki protsessual hujjatlar bilan bog‘lab tahlil qilishda yetarli amaliy tajribaga ega bo‘lmasligi mumkin. Shu bois klinik ta’lim, moot court, legal writing va qonun loyihalari bilan ishlash amaliyotini kengaytirish maqsadga muvofiq.

Ikkinchi muammo zamonaviy huquqiy yo‘nalishlarning o‘quv dasturlarida yetarli darajada chuqur aks etmasligi bilan bog‘liq. Raqamli iqtisodiyot, sun’iy intellekt, kiberhuquq, shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish, elektron dalillar va xalqaro arbitraj kabi sohalar bugungi yurist uchun zarur kompetensiyalar qatoriga kiradi. Shu sababli yuridik ta’lim dasturlarini zamonaviy huquqiy muammolar bilan boyitish, xorijiy adabiyotlar va xalqaro ilmiy bazalar bilan ishlash ko‘nikmalarini kuchaytirish zarur.





Shuningdek, ilmiy tadqiqotlarning amaliyotga tatbiq etilish darajasini oshirish lozim. Buning uchun universitetlarda amaliyotga yo'naltirilgan tadqiqot markazlari faoliyatini kuchaytirish, ilmiy maqolalar va tahliliy ma'ruzalarni qonunchilikdagi real muammolar, sud amaliyotidagi kolliziyalar va davlat boshqaruvidagi huquqiy bo'shliqlar bilan bog'lash kerak. Professor-o'qituvchilar va talabalar uchun xalqaro akademik mobillik, qo'shma ilmiy tadqiqotlar va xorijiy professorlar ishtirokidagi maxsus kurslarni kengaytirish ham yuridik ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. — Toshkent: O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 26-noyabrdagi "O'zbekiston Respublikasida yuridik ta'lim va ilm-fanni yanada isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-232-son Farmoni.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasida yuridik ta'lim va fanni tubdan takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5987-son Farmoni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-son Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. — Toshkent: O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi.
7. Toshkent davlat yuridik universitetining yuridik ta'lim va ilm-fanni rivojlantirishga oid rasmiy axborotlari hamda o'quv-uslubiy materiallari.
8. Yuridik ta'limda klinik ta'lim, dual ta'lim, raqamli huquq va sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishga oid ilmiy-amaliy maqolalar va tahliliy materiallar.

